

[Hans Hansen (Rørby).]

Budget, som først og fremmest findes paa Socialministeriets Budget, ses derfor ikke i Helheden paa Finanslovsforslaget.

Der er, synes jeg, en vis Betimelighed i at ofre denne Stigning i Statsadministrationen en Tanke ved denne første Behandling af Finansloven. Skal denne Stigning fortsættes? Ja, alt tyder jo paa det. Den højtærede Statsminister bebudede i sin Aabningstale nye mægtige Foranstaltninger over for Arbejdsløsheden, saa vi kan vel vente en meget stærkere Stigning i Statens Udgifter ad Aare; og det bliver ikke mere lysteligt, naar vi desuden ved, at Kommunnernes Udgifter ogsaa stiger i samme Forhold som Statens. Man maa nok sige, at den stats-socialistiske Idé fejrer sine Triumfer med Hensyn til Opnaaelsen af sit Formaal, nemlig at Staten skal have med saa meget som muligt at gøre. Staten har saa sandelig her i Landet faaet med meget at gøre, og den bruger ogsaa mange Penge dertil; ca. en Trediedel af den samlede Indtægt her i Landet maa Befolkningen nu aflevere til det offentlige.

Hvor stort Omfanget af Statens Administration er, ser man bedst, naar man sammenligner Finanslovens Bruttoposter. Det viser sig da, at Statens Pengeomsætning paa Driftsbudgettet er over 1 Milliard Kr. F. Eks. er Statsbanernes Underskud opført med 25,6 Mill. Kr., men Banernes Bruttoomsætning er 150 Mill. Kr.; og Postvæsenets Overskud er opført med 2,3 Mill. Kr., medens Omsætningen har været 75 Mill. Kr. Eet Resultat har vi i hvert Fald faaet, nemlig at Statsadministrationen er vokset enormt — vi husker saaledes, at der paa Normeringsloven i Foraaret blev ansat 83 nye Embedsmænd i Ministerierne —, men det er svært at faa Øje paa noget som helst, der taler til Fordel for denne mægtige Udvidelse af den offentlige Administration.

Ogsaa i vort Land er vi som næsten overalt i Stater, der staar paa samme Kulturtrin som vi, Vidne til en politisk og økonomisk Udvikling, der maa gennemgaa store Brydninger. Det er i Virkeligheden denne Statsidé, at det offentlige skal regulere og kontrolere og garantere, der ikke kan staa sin Prøve. Det er Ideen om det tvangskollektive, der har spillet Fallit. Det er den, der ryster Staterne i deres Grundvold og undergraver Folkenes Tro og Tillid og

Kærlighed til Demokratiet og Folkestyret; det er den, der rundt omkring i Verden styrter de demokratiske Regeringer, skaber Spænding mellem Landene ved Afspærrings- og Toldpolitik og fører til Krig og Ulykke.

Det er dette, der kendetegner vor Tid ogsaa hos os, og hos os har vi ogsaa af samme Grund en svag Regering, svag, fordi den staar magtesløs over for de Opgaver, der trænger sig paa — som Statsministeren selv sagde det paa Mødet i Ingeniørforeningen, da han sagde, at han gik tomhændet hjem med Hensyn til Arbejdsløsheden. Der var maaske nok en og anden, der var klar over, at Statsministeren ogsaa gik tomhændet derhen; men naar nu Regeringens Chef selv har sagt det, kan der formentlig ikke mere herske Tvivl hos nogen om, at Regeringen er hjælpeløs over for det største af alle Spørgsmaal i vor Tid, nemlig Arbejdsløsheden. Statsministeren tror formentlig ikke mere paa den Politik, der har baaret ham frem til den høje Stilling, han indtager i Dag som Landets Regeringschef, og det har derefter kun ringe Interesse, at der i Dag er nogle hundrede Tusinde Vælgere, der staar bag denne Falliterklæring; det understreger kun Falliterklæringen.

De mange Millioner, der nu bebudes til Foranstaltninger imod Arbejdsløsheden, vil naturnødvendigt, som alle Erfaringer allerede har vist os, betyde en Svækkelse af det private Næringslivs Evne til at sætte Arbejder i Gang, og det tør straks siges, at de mange Millioner, der nu enten skal laanes eller udskrives i Skatter, ikke kan skaffe Arbejde, men højest fremme til Dels uproduktivt Arbejde paa det produktive Arbejdes Bekostning. Det var dette, som afdøde Ove Rode engang her i Rigsdagen betegnede som „Blændværksmillioner“. Det er værd at mindes Ove Rodes Ord, og jeg synes ogsaa, det var værd for Det radikale Venstre at mindes disse Ord.

Den højtærede Statsminister beskæftigede sig i sin Aabningstale med Erhvervslevets vanskelige Stilling og bebudede, som jeg før sagde, nye store Foranstaltninger til en saakaldt Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Dagen efter Rigsdagens Aabning fremsatte den højtærede Statsminister ved et Møde i Ingeniørforeningen nogle Betragtninger, som det er værd at lægge Mærke til. Statsministeren gav ved Mødet i Ingeniør-